

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Johannes 19, 23 - 24
Middagdienst

Broeders en zusters, in deze dienst zullen we stilstaan bij de betekenis van het feit dat de soldaten die de Here Jezus hebben gekruisigd, de kleren van onze Heiland met elkaar hebben verdeeld. We willen vanavond luisteren naar de troost die er voor ons in deze vernedering van de Here Jezus ligt. Maar omdat ons hart daar van nature niet voor open staan willen we straks, nadat de Here ons gegroet heeft, vragen of de Here ons hart voor dit evangelie wil openen door met elkaar van Gezang 15 de verzen 1 en 2 te zingen. Maar voordat we dat doen zullen we ons klein maken voor de Here door onze volkomen afhankelijkheid van Hem te belijden. Laten we daartoe gaan staan. Ieder spreke nu met mij in zijn hart aldus.

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Lied : Gezang 15 : 1 en 2**
- 4. Gebed voor de opening van het Woord**
- 5. Schriftlezing: Johannes 19 : 16b - 27**
- 6. Lied : Psalm 22 : 3 en 8**
- 7. Tekst : Johannes 19 : 23 en 24**
- 8. Gezang 16**
- 9. Belijdenis van ons geloof met de woorden van de Apostolische Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 3**
- 10. Dankzegging en voorbede**
- 11. Slotzang : Lied 189 : 1 - 4**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Wie zo op het eerste gezicht de verzen van onze tekst doorleest, zal waarschijnlijk niet erg onder de indruk raken, van wat Johannes hier beschrijft. Heel eenvoudig, zonder drama, beschrijft Johannes wat er aan de voet van het kruis van de Here Jezus gebeurde. Dat de soldaten die de Here Jezus gekruisigd hadden, de kleren van de Here Jezus namen en daar vier delen van maakten, voor iedere soldaat een deel. Vervolgens beschrijft hij hoe de soldaten hebben gelooft wie het onderkleed zou krijgen, dat uit één stuk was geweest. En dan verwijst Johannes tenslotte naar Psalm 22 vers 19, waarin David spreekt van het feit dat zijn vijanden het lot over zijn kleding wierpen.

Maar als je nu even afziet van de profetie van David die door dit voorval in vervulling is gegaan, dan vraag je je toch af, waarom Johannes deze gebeurtenis heeft vermeld? Wat doen die kledingsstukken er eigenlijk nog toe, zouden wij waarschijnlijk geneigd zijn om te zeggen. Het lijden aan dat verschrikkelijke kruis is toch veel belangrijker dan die kleding!

Waarom maakt Johannes nu melding van dit tafereel, wat op het eerste gezicht in het niet valt bij het overige lijden van de Here Jezus? Daar willen we vanavond bij stilstaan. Ik bedien u het evangelie **over de vernedering van de Here Jezus in de inbeslagname van zijn kleding.**

En we zullen daarbij letten op twee dingen:

- 1. hoe de Here Jezus van zijn laatste bezit werd beroofd,**
- 2. hoe de Here Jezus zijn laatste eer werd ontnomen.**

We zullen er dus allereerst zien **hoe de Here Jezus in de inbeslagname van zijn kleding van zijn laatste bezit werd beroofd.** Een viertal soldaten zij daar bezig met het verdelen van Jezus' kleding. Ze waren kort daarvoor met de Here Jezus aangekomen op de plaats van de executie. De dwarsbalk die Hij eerst zelf door Jeruzalem had gedragen en die vervolgens Simon van Cyrene voor Hem moest dragen, hadden ze eerst op de grond gelegd. Toen hadden ze die Jezus van Nazareth op die balk gelegd. Nagels door zijn handen geslagen en vervolgens de dwarsbalk op de staander gehesen. En nadat ze de voeten van Jezus hadden vastgemaakt en alles hadden gecontroleerd zat hun werk er voorlopig op. Nu moet de tijd zijn kwellende, uitputtende en dodelijke werk gaan doen. Want uiteindelijk is het nu niet meer dan een kwestie van tijd. Op een gegeven moment

raken de krachten van de gekruisigden zo uitgeput dat ze sterven. Het gekruisigd opgehangen zijn aan handen en voeten ontnemt hen snel alle krachten. Want als de gekruisigde met zijn lichaamsgewicht met name aan zijn handen en armen hangt dan is wel de pijn bij zijn voeten het minst. Maar zijn lichaamsgewicht drukt zijn adem weg en zorgt ervoor dat hij het benauwd krijgt. Daarom moet hij zich wel aan zijn gekruisigde voeten omhoog drukken, maar dan is de pijn bijna niet te dragen. En zo wordt de gekruisigde heen en weer geslingerd tussen akelige benauwdheid en vreselijke pijn, totdat uiteindelijk zijn krachten het begeven en hij sterft. Maar daar is wel even tijd voor nodig.

De soldaten die nu wachten tot het moment van de dood gekomen is, maken van de nood dan maar een deugd, door de kleren van de Here Jezus onder elkaar te verdelen. Daar hadden ze, naar Romeins gebruik recht op. Als beulen van Jezus. Nu was het niet veel wat ze te verdelen hadden. Een paar sandalen, een overkleed, een onderkleed en waarschijnlijk een gordel. Dat was alles wat de Here Jezus in de wereld bezat. Het overkleed werd waarschijnlijk op de naden in stukken verdeeld. Het onderkleed was echter uit één stuk geweven. Het had geen naad. En zou je dat kleed willen verdelen, dan zou niemand er iets aan hebben. Daarom besloten de vier soldaten te loten om dat onderkleed. Daar aan de voet van het kruis.

Wat was hier nu zo verschrikkelijk aan dat Johannes, maar ook de andere evangelisten hier melding van maken. Wie zich enige voorstelling probeert te maken van wat hier gebeurt, gaat er toch wel iets van begrijpen. Want hier hangt de Zoon van God. De God die alles geschapen heeft en van wie alles is. Heel de wereld met haar volheid is van Hem. Er is niets in de hele schepping of het is niet van Hem.

Had de Here Jezus bij zijn geboorte nog doeken waar zijn moeder Hem in had gewikkeld en een kribbe om in te liggen. En enige tijd na zijn geboorte had Hij zelfs een klein vermogen gehad toen de wijzen uit het Oosten Hem goud, wierook en mirre hadden gegeven. Maar nu, zelfs nog voordat Hij gestorven is, wordt het allerlaatste Hem ontnomen. Wat de Here Jezus als erfenis achterlaat in de wereld is al voor zijn dood verdeeld. En Hij kan het niet eens nalaten aan mensen die Hem na staan. Maar het wordt het eigendom van vreemde soldaten. Zo weinig doet Hij er meer toe voor deze wereld, voor de mensen. Dat zij niet eens het fatsoen op kunnen brengen om te wachten met het verdelen van zijn kleren totdat Hij zijn laatste adem heeft uitgeblazen is. Voordat Hij zijn laatste adem heeft uitgeblazen is zijn erfenis al verdeeld. Zo wordt aan de Here Je-

zus in de verdeling van zijn kleren duidelijk gemaakt dat Hij als gekruisigde geen enkel recht meer hier op aarde heeft. Zelfs niet op zoiets basals als kleding. Al zijn bezit is verbeurd verklaard.

En zo draagt de Here Jezus onze straf. In deze vernedering van de Here Jezus wordt zichtbaar wat wij verdienen. De Here had bij de schepping van de wereld ons de aarde toevertrouwd. De aarde met al haar volheid. Met de bomen en de planten, met de vissen en de vogels en de landdieren, met de grondstoffen en de geheimen van de natuurwet-ten. Het was allemaal voor ons. Wij mochten ervoor zorgen, ervan genieten en ervan gebruiken wat wij nodig hadden. God had ons tot zijn onderkoningen gemaakt. Maar wij hebben door onze opstand tegen de Here in het paradijs. Toen wij aan Hem gelijk wilden zijn. Toen wij geen onderkoningen maar koningen wilden zijn, zonder iemand boven ons, toen hebben wij al onze rechten verspeeld. Niets op aarde komt ons meer toe.

Dat we als mensen op aarde nog iets hebben, komt alleen maar door de algemene gena-de waarin de Here ons als mensen verdraagt. Waarin de Here leven mogelijk maakt. Maar rechten hebben we niet meer. Die hebben we verspeeld. En dat moet de Here Je-zus nu ervaren aan het kruis. Dat wij inderdaad als mensen al ons bezit verspeeld heb-ben. Want de Here Jezus moet nu, terwijl Hij nog leeft, ervaren dat Hij helemaal niets meer op deze aarde heeft, wat Hem toebehoort.

David die zong daar ook over in Psalm 22. Een Psalm die spreekt over zijn ellende en armoede. Hij is omringd door vijanden en aan alles heeft hij gebrek. Hij kan zijn been-deren tellen, omdat hij mager is van gebrek aan eten. En als dieptepunt spreekt hij over het feit dat zijn kleren worden verdeeld en mensen over zijn gewaad het lot werpen. Of dit werkelijk David overkomen is, is de vraag. Waarschijnlijk moeten we dit veel meer zien als een profetisch spreken van David waarin de diepte van zijn ellende tot uitdruk-king wordt gebracht in het feit dat hem zijn allerlaatste en meest basale bezit wordt af-genomen: zijn kleding.

En zo komt het oordeel van Gods vloek over onze zonden in werkelijkheid op de Here Jezus neer, als zijn laatste bezit Hem, niet door roof, maar door rechtsdienaren ontno-men wordt. Deze man heeft geen recht meer op enig bezit hier op aarde. En zo zien wij hier op naar de Here Jezus aan het kruis en zien daarin hoe de vloek die wij verdiend hebben over zijn eigen Zoon komt. Dat in de eerste plaats.

We zullen nu in de tweede plaats zien hoe aan de Here Jezus zijn laatste eer ontnomen wordt. We zien dus in de verdeling van Jezus' kleren hoe wij nergens recht op hebben op aarde. Niet op onze auto's, scooters en fietsen. Niet op televisies, geluidsapparatuur en computers. Niet op onze skeelers en knikkers. Niet op onze bankstellen, tafels en stoelen. Niet op onze huizen. Niet op onze koelkasten, vriezers en voorraadkasten met eten. Niet op onze jassen, truien, broeken en schoenen. Ja, helemaal nergens op. Werkelijk helemaal nergens op. Zelfs niet op het meest fundamentele. Iets wat zo fundamenteel is, dat nagenoeg geen enkele schilder of beeldhouwer die een afbeelding heeft gemaakt van de Here Jezus het in beeld heeft durven brengen. Zelfs niet op een lendendoek. Wij zouden zeggen, zelfs niet op een onderbroek. Want zelfs dat werd onze Heiland ontnomen.

Niet dat dat nu zo'n bedrag vertegenwoordigde. Zo duur is ondergoed niet. Meer de emotionele waarde is enorm groot. Stelt u zich eens voor naakt voor alle mensen tentoongesteld te worden. Je zou niet weten waar je het van schaamte zoeken moet. Verschrikkelijk. Zo ontierend. Maar zo was het wel. De Here Jezus werd volkomen naakt aan het kruis gehangen. Voor alle mensen zichtbaar en zo voor alle mensen ten spot. Daar hangt nu de Zoon van God! Zie eens hoe Hij erbij hangt. Waar is nu zijn trots en zijn eer? Hoe kan een mens dieper vernederd worden dan door Hem in zijn naaktheid zo ten toon te stellen. Open en bloot daar voor iedereen zichtbaar te maken hangen. En je schaamte niet eens met je handen kunnen bedekken omdat ze met nagels vastgeklonken zitten aan het hout.

En ook hierin komt de toorn van God neer op zijn Zoon. De toorn waarvan God in de profeten sprak, omdat zijn volk Hem ontrouw was geworden en als een hoer achter andere goden was aangelopen. Toen maakte de Here bekend, dat Hij hun als straf tot schande onder de volken zou maken door hun te ontbloten. Zo bijvoorbeeld in Jesaja 3:17 zo zal de Here de schedel der dochters van Sion schurftig maken en de Here zal haar schaamte ontbloten. En in Hosea 2:10 Nu dan, Ik wil haar schaamte ontbloten voor de ogen van haar minnaars en niemand zal haar uit mijn hand redden. In het ontbloten van onze schaamte ligt dus de straf van God.

Het was dan ook genade van God dat Hij, toen Adam en Eva van de boom hadden gegeten en hadden ontdekt dat ze naakt waren en ze zich voor elkaar en voor de Here in het struikgewas verborgen vanwege hun naaktheid, hun dierenvellen gaf om zich mee te

kleden. Zodat ze zich in ieder geval zouden kunnen bewegen over de aarde. Zodat de mensen elkaar zouden kunnen ontmoeten en er leven mogelijk zou zijn. Want hoe moet je je in deze wereld bewegen als je geen kleding hebt om je schaamte mee te bedekken? Hoe moet je naar je werk? Naar school? Naar de winkels? Nergens kun je je vertonen. Zonder kleding kun je je nergens vertonen. Maar de Zoon van God werd zelfs hiervan beroofd. Want voor Hem is geen plaats op aarde. Toen Hij geboren werd was er misschien geen plaats meer in de herberg. Maar nog wel in een stal. Maar nu is er helemaal geen plaats meer voor Hem. Hij kan Zich nergens meer onder de mensen begeven. Maar Hij kan ook niet wegkruipen. Zelfs dat wordt de Here Jezus niet gegund. Hij moet daar hangen ontbloot en tot spot van mensen. Want Hij moet de volle toorn van God dragen. Zo wordt de Here Jezus, de Zoon van God, zelfs onder de eerste Adam gesteld.

De soldaten, die de kleren van de Here Jezus hebben afgenomen en verdeeld, hebben zich dat allemaal niet gerealiseerd. Die hebben gewoon hun werk gedaan. Zoals bij iedere kruisiging. Maar de Here Jezus heeft hier de hand van zijn Vader in gezien. Hij heeft hierin ervaren hoe niet alleen de mensen maar ook zijn Vader Hem alle recht op enig bezit afnam. En Hij heeft ervaren hoe zijn Vader Hem zelfs minder gunde dan de eerste Adam. Want die schonk Hij kleding om zijn schaamte mee te bedekken. Maar de schaamte van zijn Zoon heeft Hij blootgelegd en ten toon gesteld aan de mensen, omdat ze Hem zouden kunnen bespotten. 'Waar is nu die grote kracht van u, Zoon van God? Jij kunt de tempel in drie dagen herbouwen? Je kunt niet eens je schaamte bedekken! Wat zult jij ons leren? Wat zullen wij naar jou luisteren? Wat zullen wij in jou geloven. Zoon van God? Laat ons niet lachen. Moet je jezelf daar nu eens zien hangen!'. Zo ervoer de Here Jezus dat zijn Vader Hem had verlaten en had overgegeven aan de machten van de hel.

En wij, broeders en zusters, hebben misschien de neiging om weg te kijken. Om niet op te zien naar het kruis waar onze onteerde Heiland hangt. Maar we mogen niet een andere kant opkijken. Maar we moeten tot ons door laten dringen wat hier gebeurt. We moeten tot ons door laten dringen, dat de Here Jezus daar onze straf draagt. Dat wij hier op aarde vanwege onze zonden geen enkel recht meer hebben op enig bezit. Maar dat we dat recht verspeeld hebben. En dat alles wat we hebben genade van de Here is.

En in de naaktheid en de schaamte en schande van de Here Jezus, is onze schande zichtbaar. Onze hoererij met de wereld. Onze overgave aan het geld en het bezit, onze

overgave aan de seks, aan drank, aan eer. Om al die dingen die wij in het verborgene doen, omdat we ons zouden schamen als iemand ze zou ontdekken en bekend zou maken. Om al die dingen is de Here Jezus hier ontbloot. Onze schaamte en schande is op Hem terecht gekomen.

In de Here Jezus aan het kruis, zien wij dus onze schaamte en onze schande. Maar we zien daarin ook, hoe Hij ze die schande en schaamte van ons draagt. En daarvoor de straf, die wij verdienen ondergaat. In de Here Jezus zien we dan ook onze vrijspraak. We moeten dus niet toegeven aan die neiging om weg te kijken van het kruis van onze Heiland. Want dan missen we de troost die daarin voor ons is weggelegd. Kijkt niet weg, maar Zie de mens en zing:

In het kruis zal 'k eeuwig roemen

En geen wet zal mij verdoemen.

Christus droeg de vloek voor mij,

Christus is voor mij gestorven,

Heeft gena voor mij verworven:

'k ben van dood en zonde vrij!

Amen